

La Nr. _____
Nr. _____
din _____

NOTĂ INFORMATIVĂ
privind elaborarea bugetului Oficiului Avocatului Poporului
pentru anul 2022

Oficiul Avocatului Poporului este o autoritate publică autonomă și independentă organizațional, funcțional, operațional și financiar față de orice autoritate publică, persoană juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și față de orice persoană fizică, inclusiv cu funcție de răspundere de orice nivel.

Potrivit art. 37 din Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03.04.2014, Oficiul este finanțat de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală. După caz, instituția poate prezenta Parlamentului obiecțiile la proiectul de buget aprobat de către Guvern, pentru soluționarea divergențelor.

Atât pe plan internațional, cât și pe plan național funcția de Ombudsman (Avocat al Poporului) este distinctă, de o importanță majoră, însemnătatea rolului pe care-l îndeplinește acesta în promovarea și protejarea drepturilor omului fiind stipulată în Constituția Republicii Moldova art.59' "Statutul și rolul Avocatului Poporului" și este recunoscută prin reglementări specifice (Principiile privind statutul Instituțiilor Naționale pentru promovarea și protejarea drepturilor omului, adoptate prin rezoluția Adunării Generale nr 48/134 la 4 martie 1994, Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03.04.2014, Legea pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului nr. 164 din 31.07.2015).

În exercitarea mandatului Avocatul Poporului se conduce de Principiile privind statutul instituțiilor naționale pentru promovarea și protejarea drepturilor omului (Principiile de la Paris), unul dintre documentele fundamentale ale Organizației Națiunilor Unite care constituie principala sursă de standarde și îndrumar în activitatea acestuia și de prevederile Constituției Republicii Moldova.

Potrivit scrisorii nr.06/1-17/41 din 26.08.2021 privind elaborarea și prezentarea propunerilor de buget pentru anul 2022 și estimărilor pentru anii 2023-2024, Oficiul Avocatului Poporului repartizează mijloacele financiare prevăzute în limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat pe APC pentru anul 2022 în următorul mod:

21	"Cheltuieli de personal"	– 8579.2 mii lei
22	"Bunuri si servicii"	– 3177.9 mii lei
27	"Prestații sociale"	– 100.0 mii lei
28	"Alte cheltuieli"	– 492.5 mii lei
31	"Mijloace fixe"	– 132.0 mii lei
33	"Stocuri de material circulante "	– 287.7 mii lei

Total alocații 12769.3 mii lei

Prin Legea pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului nr.164 din 31.07.2015, (în vigoare din 02.10.2015), a fost aprobat efectivul-limită al instituției, în număr de 65 unități, inclusiv 4 funcții de demnitate publică: Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului, doi adjuncți ai Avocatului Poporului, numiți de

Parlament la propunerea Avocatului Poporului, și o funcție publică de conducere de nivel superior - Secretarul general al Oficiului Avocatului Poporului.

Salarizarea angajaților instituției se efectuează conform Legii cu privire la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018. Calculul fondului de retribuire a muncii a fost efectuat conform salariilor de funcție prevăzute în schema de încadrare a instituției pentru efectivul limită de personal conform structurii aprobate, ținând cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.942/2020 pentru stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea personalului în sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate. Urmare a consultărilor bugetare pentru anul 2021 Ministerul Finanțelor a acceptat alocarea resurselor financiare suplimentare pentru suplinirea a trei funcții vacante. Astfel, din luna ianuarie 2021 funcțiile au fost ocupate. În luna ianuarie 2021 o persoană a revenit din concediul pentru îngrijirea copilului acopdat până la împlinirea vârstei de 3 ani a acestuia.

1. Cheltuieli de personal

Suma alocată pentru cheltuieli de personal prevăzută în Anexa nr.5 a Circularei bugetare 2022-2024(APC) este distribuită pentru plata salariilor angajaților și plata contribuțiilor obligatorii la bugetul de stat. Calculul fondului de salarizare a fost efectuat în baza schemei de încadrare din 01.01.2021, ținând cont de valorile de referință stabilite pentru anul 2022.

Astfel, conform calculelor efectuate conform recomandărilor din documentul menționat supra, fondul estimat de mijloace necesar pentru plata retribuirii muncii pentru funcțiile ocupate efectiv se distribuie pentru:

- **211100 - Remunerarea muncii angajaților conform statelor –6650.5 mii lei**
- **212100 -Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” –1928.7 mii lei**

2. 220000 Bunuri si servicii - estimat 3177.9 mii lei

Sumele preconizate pentru plata bunurilor și serviciilor au fost estimate ținând cont de prețurile la bunurile și serviciile din anul curent și sumele aprobate în contractele încheiate cu prestatorii de bunuri și servicii. Prognoza pentru anul următor este următoarea:

- **222110 Energie electrica - 75.0 mii lei**
- **222130 Energie termica - 150.0 mii lei**
- **222140 Apa și canalizarea – 10.0 mii lei**
- **222190 „Alte servicii energetice si comunale” – 4.0 mii lei** - include costurile pentru deservirea sanitară a teritoriului adiacent al clădirii instituției de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.13. Suma estimată pentru anul 2022 este de 4.0 mii lei (333 lei x 12 luni)
- **222210 „Servicii informationale” – 222.6 mii lei**

Oficiul Avocatului Poporului anual încheie contracte de deservire a paginilor web, contracte de acces la rețeaua globală internet pentru buna desfășurare a activității instituției și anume:

- abonamentul pentru deservirea sistemului automatizat a evidenței contabile –**8 mii lei**
- actualizarea permanentă a sistemului informatic Legislația RM, inclusiv Reprezentanțele – 2,0 mii lei x 12 luni = **24.0 mii lei**
- servicii de Internet mobil pentru reprezentanțe **12.7 mii lei** (900+160) lei*12 luni)
- actualizarea permanentă a paginii WEB a OAP și deservirea și perfecționarea sistemului automatizat Intranet – **85 mii lei**
- angajarea unei persoane în calitate de administrator de rețea pe contract de prestare servicii **72 mii lei** (6000 lei*12 luni) și calcularea contribuțiilor de asigurare socială 29% -**20.9 mii lei**

➤ **222220 „Servicii de telecomunicatii” - 55.0 mii lei**

Oficiul Avocatului Poporului dispune de 15 numere de telefon, inclusiv 4 numere în Reprezentanțe, linie fierbinte, rețea corporativă de telefonie mobilă. Suma estimată necesară pentru plata serviciilor se distribuie astfel:

- servicii telefonie fixă, inclusiv deservirea liniilor fierbinți – MNPT și copil.ombudsman - **22.0 mii lei**
- servicii telefonie mobilă (rețea corporativă) -**27.0 mii lei** (45 numere*50 lei*12 luni)
- servicii telefonie mobilă Roaming - **6.0 mii lei**

➤ **222300 „Servicii de locațiune” – 300,0 mii lei**

Pentru activitatea Reprezentanțelor sunt închiriate încăperi cu suprafața totală de 166,5 m². Suma estimată pentru locațiunea încăperilor și plata serviciilor comunale se distribuie astfel:

- Reprezentanța Cahul /29,4 m.p/-**36.0 mii lei**
- Reprezentanța Bălți/43 m.p/-**60.0 mii lei**
- Reprezentanța Comrat/ 50 m.p/-**70.0 mii lei**
- Reprezentanța Varnița/44,1 m.p/-**100.0 mii lei**
- Chiria spațiilor și a echipamentelor pentru activități de promovare- **34.0 mii lei**

➤ **222400 „ Servicii de transport” – 399.2 mii lei**

În legătură cu faptul că în statele de personal nu avem funcții de șoferi la reprezentanțe, însă angajații trebuie să se deplaseze în interes de serviciu în teritoriile încredințate și spre oficiul central,este nevoie de angajarea de persoane fizice – șoferi contractați în bază de contracte de prestare servicii. Vom estima salariul lunar la nivel de 50% din salariul nominal mediu lunar prognozat pentru anul 2022.

- pentru angajarea unor persoane in calitate de șoferi la Reprezentanța Bălți, la Reprezentanța Cahul, la Reprezentanța Comrat, la Reprezentanța Varnița și un șofer pentru autovehicolul Peugeot care va transporta membrii Consiliului MNPT în vizite și angajații instituției în deplasări în interes de serviciu este necesară suma de **295.5 mii lei** (9850 lei*50%*12 luni*5 persoane) și calcularea contribuțiilor de asigurare socială -29% -**85.7 mii lei**
- pentru plata reviziei tehnice, asigurarea obligatorie de raspundere civilă RCA și plata taxei rutiere este necesară suma - **18.0 mii lei**

➤ **222500 Servicii de reparatii curente– 100.0 mii lei**

- pentru servicii de profilaxie și reparații a automobilelor Dacia - 3 unități, Skoda- 2 unități, Chevrolet, Peugeot, Kia - servicii de deservire anuală - schimbarea uleiului, filtrelor – suma estimată este de - **32.0 mii lei**
- pentru reparația tehnicii la necesitate -**8.0 mii lei**
- reparația curenta în birouri – estimat **60 mii lei**

➤ **222600 Formarea profesionala – 250.0 mii lei**

Suma prognozată pentru formarea profesională a angajaților OAP este destinată pentru contractarea formatorilor de limba engleza și alte instruirii necesare perfecționării cunoștințelor angajaților în domeniul drepturilor omului și drepturilor copilului.

➤ **222710 Deplasări de serviciu în interiorul țării – 10 mii lei**

Pentru deplasarea în/din teritoriu a angajaților instituției este preconizată suma de **10 mii lei**.

➤ **222720 Deplasări de serviciu peste hotare – 350 mii lei**

În contextul pandemiei de COVID-19 și ținând cont de restricțiile de circulație impuse de aceasta, pentru acoperirea financiară a minimumului de vizite peste hotare a Avocatului Poporului, a Avocatului

Poporului pentru Drepturile Copilului și a angajaților Oficiului Avocatului Poporului este necesară suma de 15700 euro x 22.3 /cursul euro/leu/, sau circa **350 mii lei**.

Costurile aproximative de participare la evenimentele anuale organizate de instituțiile internaționale la care este membru Oficiul Avocatului Poporului (rezultatul constituie media aritmetică a costului participării la evenimentele din ultimii ani – având în considerare faptul că edițiile se desfășoară în state diferite)

Organizația	nr. persoane	cazare, EUR (3-4 zile)	diurna, EUR (4-5 zile)	transport, EUR	total, EUR
ENNHRI	2	700	360	800	1860
AOMF	2	1300	600	900	2800
ENOC	2	800	360	400	1560
EOI	2	700	360	500	1560
IOI	2	800	520	900	2220
TOTAL					10 000

Pentru participarea angajaților instituției la diferite conferințe internaționale, evenimente organizate de instituțiile-partenere din alte țări, seminare, instruirii este estimat:

Țara	nr. persoane	cazare, EUR	diurna, EUR	transport, EUR	Total, EUR
Romania	4	1000	600	700	2300
Austria	2	960	240	400	1600
Elveția	2	920	480	400	1800
TOTAL					5700

➤ **222910 „Servicii editoriale” – 120.0 mii lei**

Pentru editarea Raportului anual referitor la protecția drepturilor omului și a diverselor publicații în domeniu costuri estimate sunt:

- Servicii de editare a Raportului Oficiului Avocatului Poporului – **80.0 mii lei**
- Servicii de editarea pliantelor și broșurilor în domeniul protecției drepturilor omului și a protecției drepturilor copilului – **30.0 mii lei**
- Editarea materialelor de promovare - planere, calendare- **10.0 mii lei**

➤ **222940 „Servicii de pază” – 300.0 mii lei**

Costurile pentru serviciile de pază pentru anul viitor sunt estimate cu o creștere nesemnificativă comparativ cu anul 2020 și anume 25 mii lei lunar (comparativ cu 23600 în 2020) x 12 luni sau **300.0 mii** pentru anul întreg.

➤ **222970 „Servicii bancare” – 18.0 mii lei**

Comision bancar pentru transferul la card a plăților salariale ale angajaților OAP, indemnizații de boală, deplasări - **18.0 mii lei** (500,0 mii lei lunar x 0,3% x 12 luni)

➤ **222980 „Servicii postale” – 10.0 mii lei**

Cheltuielile pentru servicii de poștă și abonarea la ziare și reviste sunt estimate la suma de **10.0 mii lei**

➤ **222990 „Servicii neatribuite altor alineate” – 804.1 mii lei**

Costurile la acest capitol se distribuie astfel:

- Angajarea de persoane fizice, juridice pentru efectuarea curățeniei în birouri 22 zile*600 lei*12 luni – **158.4 mii lei**
- Angajare persoană pentru efectuarea curățeniei în curte și îngrijirea imobilului(4500+29%)*12 luni – **69.7 mii lei**
- Curățarea specializată a sistemelor de termoficare și a condiționerelor – **16 mii lei**
- Broșurarea documentației – **3.7 mii lei;**
- Contractarea agenților economici pentru spălarea automată a automobilelor de serviciu – **7.2 mii lei**
- Angajarea unor traducători pentru traducerea materialelor de pe site-ul instituției, a Raportului anual al OAP în/din limba rusă și engleză și traducerea altor rapoarte și materiale, informații la necesitate suma estimată este de - **110 mii lei**
- Contractarea unei persoane pentru prestarea de servicii pentru verificarea calității serviciilor tipografice – (5000+29%)– **6.5 mii lei**
- Contractare expert pentru elaborarea unui raport tematic în domeniul protecției drepturilor copiilor (inclusiv contribuții 29%) - **39.0 mii lei** și organizarea evenimentului de prezentare publică a rezultatelor – **10 mii lei**
- Organizarea Forumului Național al Copiilor, crearea **Consiliului** copiilor de pe lângă Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului și asigurarea funcționalității acestui Consiliu- **50 mii lei**
- Organizarea Zilei Internaționale a copiilor, Zilei Familiei, a meselor rotunde și a diverselor activități de instruire și promovare în rândul copiilor – **50 mii lei**
- Contractarea serviciilor experților în procesul de investigare a unor cazuri complexe care necesită cunoștințe speciale în domeniul drepturilor omului și în alte domenii conexe și pentru efectuarea vizitelor de monitorizare împreună cu membrii CpPT- **30 mii lei**
- Contractare expert pentru elaborarea raportului tematic în contextul evoluției pandemiei COVID-19, inclusiv contribuții 29% - **50.6 mii lei**, traducerea în limba engleză și organizarea evenimentului de prezentare publică a rezultatelor – **6 mii lei**
- Amenajarea Scaurului drepturilor Omului – **estimat 100 mii lei**
- Organizarea Conferinței naționale cu prilejul Zilei Internaționale a drepturilor Omului – **estimat-40 mii lei** și a Zilei ușilor deschise – **3 mii lei**
- Organizarea a 2 forumuri de discuții ale avocaților poporului și grupuri ale societății civile care activează în domeniul drepturilor omului – **14 mii lei**
- Organizarea întrunirilor cluburilor de presă cu jurnaliștii din domeniul drepturilor omului și a diverselor ateliere de lucru, conferințe de presă, reuniuni – **40 mii lei**

3. Prestații sociale – estimat 100 mii lei

Vom menține volumul cheltuielilor la acest capitol conform prognozei pentru anul 2021 din cauză că acestea sunt impredictibile. În cazul demisiei mai multor angajați sau demisia angajaților cu funcții de conducere la care salariul de funcție este mai mare comparativ cu salariile de funcție ale altor angajați, suma alocată poate fi chiar insuficientă pentru achitarea indemnizațiilor la încetarea raporturilor de serviciu. Numărul și cuantumul Indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului nu poate fi prevăzut cu exactitate.

- 273200 Indemnizații la încetarea contractului de muncă - **50.0 mii lei**

- 273500 Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului -**50.0 mii lei**

4. Alte cheltuieli

- **281110 „Cotizații în organizațiile internaționale” – 256.4 mii lei**

Oficiul Avocatului Poporului este instituție acreditată cu statutul A și membru – votant al Asociației Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, Institutului European al Ombudsmanilor, Institutului Internațional al Ombudsmanilor, al Rețelei Europene a Ombudsmanilor pentru copii, al Rețelei europene a instituțiilor naționale pentru drepturile omului. Cheltuielile pentru achitarea taxei de membru în aceste instituții sunt:

	Denumirea Instituției	Suma cotizației, valută	Suma cotizației, lei (1Euro-22,3 lei, 1CHF-20,52 lei)
1	IOI, euro	750	16700
2	AOMF, euro	700	15600
3	EOI, euro	350	7800
4	ENNHRI, euro	4000	89200
5	ENOC, euro	1100	24500
6	GANHRI, franci elvețieni	5000	102600
	Total		256400

- **281900 Alte cheltuieli curente –236,1 mii lei**

Începînd cu anul 2022 urmează a fi selectată o nouă componență a Consiliului pentru prevenirea torturii. La moment estimarea costurilor pentru participarea la vizite și ședințe este imprevizibilă, deoarece membrii Consiliului sunt independenți în luarea deciziilor asupra numărului de vizite, numărului persoanelor participante la vizite și locația ce urmează să fie vizitată.

Ținînd cont de numărul mediu de participanți în componența actuală a Consiliului, vom estima costurile pentru asigurarea remunerării activității membrilor Consiliului pentru prevenirea torturii:

- organizarea a 40 vizite ale membrilor Consiliului pentru prevenirea torturii:
3 membri*871,6 lei/vizită*40 vizite –**104592 lei**
Contribuții de asigurare sociala 29 procente –**30332 lei**
- organizarea a 18 ședințe ale membrilor Consiliului pentru prevenirea torturii:
5 membri*871,6 lei/ședință*18 ședințe – **78444 lei**
Contribuții de asigurare sociala 29 procente –**22749 lei**

5. Mijloace fixe

- **314110 Mașini și utilaje - 60 mii lei.**

În contextul restricțiilor bugetare impuse de pandemia COVID-19 și volumul de resurse alocate în anul 2022 vom achiziționa tehnica strict necesară pentru înlocuirea celei uzate fizic și moral

- Imprimantă laser 2 buc (3 în1 - copir, scanner, imprimanta) - **10 mii lei**
- Notebook 2 buc - **15 mii lei** (2 buc x 7500 lei)
- Computatoare 4 buc - **32 mii lei** (4buc x 8000 lei)
- Altă tehnică la necesitate-**3 mii lei**

➤ **316110 Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc- 60 mii lei.**

În contextul restricțiilor bugetare impuse de pandemia COVID-19, lucrul la distanță a unor angajați și volumul de resurse alocate pentru anul 2022, înlocuirea inventarului uzat fizic și moral va fi efectuat conform solicitărilor prioritare și urgente venite din subdiviziuni. Estimările sunt următoarele:

- Dulapuri metalice pentru păstrarea dosarelor, materialelor conform cerințelor legislației în vigoare -**15 mii lei**
- Scaune ergonomice 6 buc. x 2500 lei -**15 mii lei**
- Alte unelte, inventar la necesitate -**30.0 mii lei**

➤ **317110 Procurarea activelor nemateriale- 12 mii lei.**

În contextul restricțiilor bugetare impuse de pandemia COVID-19 și volumul de resurse alocate în anul 2022 va fi imposibil de achiziționat programe licențiate și softuri, însă este strict necesară prelungirea valabilității programului antivirus – 40 buc - **12 mii lei**

6. Stocuri de materiale circulante

➤ **331110 Combustibil, carburanți și lubrifianți- 134.6 mii lei.**

La bilanțul Oficiului Avocatului Poporului sunt înscrise 8 automobile: trei automobile marca Dacia Logan, un Chevrolet Captiva, doua autoturisme Skoda, un autoturism KIA și un autoturism Peugeot. În medie acestea consumă circa 100 litri de combustibil lunar.

Ținând cont de restricțiile impuse de pandemia COVID-19, cu micșorarea numărului de vizite de monitorizare, interzicerea activităților de instruire și promovare organizate cu prezența fizică a participanților, vom reduce volumul estimat al consumului de combustibil și anume:

- Procurarea benzinei Euro Premium pentru automobilele 6 automobile(80 lit./lunar *21,5lei =1720 lei*12 luni *6 unități =**123840 lei**).
- Procurarea motorinei pentru Peugeot /Mecanismul național de prevenire a torturii - deplasări la penitenciare și alte locuri de detenție (6000 km *10.0 lit. per 100 km)= 600 lit *18,0lei =**10800 lei**

➤ **332000 „Procurarea pieselor de schimb” – 18 mii lei**

Pentru procurarea pieselor de schimb pentru tehnica de calcul (memorii, carduri, acumulate și a.) - s-a estimat suma de **18.0 mii lei**

➤ **333000 „Procurarea produselor alimentare” – 12 mii lei**

În contextul restricțiilor bugetare impuse de pandemia COVID-19 și volumul de resurse alocate în anul 2022, pentru procurarea produselor alimentare /ceai, cafea, zahăr, biscuiți, plăcinte/ folosite în cadrul meselor rotunde, ședințelor, conferințelor, organizarea concursurilor, instruirilor și a altor activități organizate de oficiul central cât și de reprezentanțe s-a estimat suma de **12 mii lei**

➤ **334000 „Procurarea materialelor sanitare” – 13.8 mii lei**

În contextul restricțiilor bugetare impuse de pandemia COVID-19 și volumul de resurse alocate în anul 2022, pentru procurarea produselor sanitare –dezinfecțanți, măști de protecție, mănuși folosite în scopul protecției angajaților atât din oficiul central cât și din reprezentanțe s-a estimat suma de **13.8 mii lei**

➤ **336000 „Materialele de uz gospodăresc și rechizite de birou” – 60.8 mii lei.**

- procurarea hârtiei A4 (40 buc X12 luni X 55,0 lei) - **26.4 mii lei**
- procurarea rechizite de birou pentru activitatea de zi cu zi - pixuri, creioane, mape, radiere, plicuri, timbre ș.a.- **15 mii lei**

- reîncărcarea, procurarea cartușelor la imprimantele color – 2 seturi x 2 buc x 1000 lei constituie –**4.0 mii lei**, procurarea, regenerarea cartușelor, reîncărcarea lor –**10.0 mii lei**
- procurarea mărfurilor de uz gospodăresc și a soluțiilor dezinfectante –**5.4mii lei** (soluții pentru curățenie, dezinfectanți, lămpi, becuri, alte materiale necesare pentru activitatea instituției)
- **338000 „Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte” – 10.5 mii lei.**
Această sumă este preconizată pentru asigurarea cu echipamente-îmbrăcăminte cu însemne speciale a membrilor Consiliului pentru prevenirea torturii în legătură cu începerea activității de monitorizare a locurilor de detenție de către componența nouă a Consiliului pentru prevenirea torturii.
- **339000 „Procurarea altor materiale” – 38.0 mii lei.**
 - pentru procurarea apei pentru necesitățile instituției și cea folosită în cadrul ședințelor, seminarelor, meselor rotunde și a altor materiale folosite tot în acest scop este estimată suma de **18 mii lei**;
 - procurarea materialelor de promovare ce vor fi utilizate în cadrul activităților de instruire, activităților de promovare organizate de angajații instituției (panouri informative, diplome, alte materiale de promovare cu logoul instituției) – **20 mii lei.**

Mijloacele alocate din bugetul de stat pentru anul bugetar 2022 au fost distribuite conform liniilor bugetare și sunt destinate pentru acoperirea cheltuielilor **strict necesare** realizării de către instituție a funcțiilor sale în vederea asigurării realizării mandatului Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru protecția drepturilor copilului, precum și în vederea asigurării continuității unui număr minim de acțiuni și activități prevăzute în Programul de Dezvoltare Strategică a Oficiului Avocatului Poporului și în documentele de politici ale statului.

Conform Principiilor privind statutul instituțiilor naționale pentru promovarea și protejarea drepturilor omului (Principiile de la Paris), unul dintre documentele fundamentale ale Organizației Națiunilor Unite, instituțiile naționale pentru protecția drepturilor omului trebuie să dispună de finanțare suficientă în realizarea mandatelor sale.

De aceea pentru buna realizare a mandatului său mai are nevoie de resurse financiare suplimentare pentru următoarele:

1. Conform PNADO 2018-2022, respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană reprezintă o problemă majoră, cauzând efecte negative asupra dezvoltării societății și rămâne o provocare în vederea garantării drepturilor omului la scara întregii țări. Totodată, acțiuni concrete trebuie întreprinse în vederea neadmiterii încălcării drepturilor omului la unele categorii speciale de populație din regiune: persoanele aflate în detenție, pacienții instituțiilor psihoneurologice,¹ elevii care își fac studiile în instituțiile cu predare în grafia latină, supuși unor presiuni și intimidări tot mai acerbe din partea administrației de facto a regiunii² și a susținătorilor ei.

¹A se vedea Raportul privind drepturile omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, de Thomas Hammarberg, expert superior al ONU, din 14 februarie 2013, disponibil on-line aici: <https://assets.documentcloud.org/documents/889086/raport-onu-drepturile-omului-in-transnistria.pdf>.

²Autoritățile oficiale ale Republicii Moldova, prin intermediul canalelor de dialog cu administrația separatistă de la Tiraspol, au insistat asupra necesității de a normaliza funcționarea acestor instituții de învățământ. Astfel, subiectul se află permanent pe agenda discuțiilor și negocierilor la toate nivelurile de interacțiune disponibile, a liderilor, a reprezentanților politici în reglementarea conflictului și a grupurilor de lucru sectoriale de la Chișinău și Tiraspol. Totodată, subiectul este inclus în coșul 2 convențional al „Agendei oficiale de negocieri în format de 5+2”. În baza raportului OSCE, Chișinăul a propus spre examinare un proiect de decizie protocolară care ar asigura funcționarea normală a școlilor. Însă Tiraspolul a înaintat o serie de cerințe

Fortificarea capacităților Oficiului Avocatului Poporului trebuie să se manifeste prin acțiuni de promovare a drepturilor omului pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Este absolut necesară dezvoltarea societății civile în regiunea transnistreană, autoritățile constituționale avînd obligația de a asigura un climat favorabil activității acesteia și de a susține organizațiile care depun eforturi să desfășoare activități de promovare a drepturilor omului în regiune³.

Astfel, conform prevederilor PNADO, **Domeniul de intervenție: Respectarea drepturilor omului în localitățile din stînga Nistrului ale Republicii Moldova Obiectivul II: Reducerea numărului de încălcări ale drepturilor omului în localitățile din stînga Nistrului și în zonele limitrofe, Ținta strategică B: Monitorizarea fiecărui caz sesizat și documentat de aplicare a torturii sau a tratamentelor inumane ori degradante în localitățile din stînga Nistrului**, Oficiului Avocatului Poporului îi revine sarcina de a organiza anumite activități de promovare și de prevenire a încălcării drepturilor omului în regiunea transnistreană.

Suma estimată pentru *elaborarea Strategiei de comunicare și de promovare a drepturilor omului în regiunea transnistreană* este de circa **120 mii lei**

2. Elaborarea *Planului de dezvoltare strategică al Oficiului Avocatului Poporului pentru anii 2023-2028, pe perioada mandatului Avocatului Poporului. Suma estimată – 150000 lei*. Mijloacele financiare sunt necesare pentru contractare experți care să acorde suport instituției în elaborarea planului de dezvoltare instituțională în următoarea perioadă de mandat al noului Avocat al Poporului.

3. Angajare companie sociologică pentru realizarea *Studiului cu privire la percepția beneficiarilor a Oficiului Avocatului Poporului. Suma estimată – 120000 lei*

4. Totodată, solicităm alocarea de resurse financiare suplimentare pentru *angajare de personal la 5 posturi de muncă*. Conform p.2 a HG. 942/2020 “suspendarea încadrării personalului în autoritățile publice independente și în Casa Națională de Asigurări Sociale pentru numărul de funcții vacante aferente indicate în anexa nr. 1 este cu titlu de recomandare”.

Trebuie să menționăm faptul că în unele subdiviziuni în care trebuie să activeze 5-6 angajați, activează efectiv între 2 și 4 persoane. Acest fapt în dinamică duce la surmenarea și arderea profesională a angajaților și imposibilitatea de realizare a planurilor de activitate atât a subdiviziunilor, cât și a instituției. Potrivit studiului de necesități de personal, elaborat cu suportul CoE Moldova, raportînd numărul de persoane angajate la numărul de atribuții repartizate pe subdiviziuni, actualmente se realizează circa 67% din acțiunile prevăzute în regulamentele de funcționare a subdiviziunilor structurale ale instituției, cauza fiind lipsa acută de personal. Din acest considerent, este necesară alocarea resurselor financiare pentru suplینirea urgentă a unor funcții vacante:

1 consultant principal pentru Reprezentanta Bălți – (din 3 persoane conform statului de personal, activează doar una)

1 consultant principal pentru Reprezentanța Varnița – (fortificarea acestui segment este imperativă pentru instituție)

1 consilier în cabinetul Avocatului Poporului nou numit în funcție

suplimentare față de activitatea acestor școli. În consecință, poziția rigidă și tactica de înaintare permanentă a precondițiilor în examinarea problemelor nu au permis avansarea negocierilor pe acest subiect.

³Raportorul special al ONU pentru situația apărătorilor drepturilor omului Michel Forst, împreună cu alți raportori speciali ai ONU, și-a exprimat îngrijorarea cu privire la procedura penală inițiată de către serviciile de securitate de la Tiraspol și aplicarea „măsurilor speciale de investigații” împotriva membrilor Promo-LEX.

1 consultant principal în direcția Monitorizare și raportare – la moment din 5 persoane conform statului de personal activează doar 2 angajați

1 consultant superior în direcția Prevenirea torturii – fortificarea acestui segment este importantă din cauza numărului sporit de locuri privative de libertate care sunt supuse monitorizării din perspectiva prevenirii torturii și relexor tratamente (mai mult de 100 de instituții).

Costuri estimate pentru finanțarea acestor posturi – 766 mii lei

5. Suplimentar la cele expuse, menționăm faptul că până la moment nu a fost soluționată problema sediului Oficiului Avocatului Poporului, cu toate că la Ministerul Finanțelor au fost prezentate documentele și argumentările necesare pentru includerea în CBTM a resurselor necesare pentru realizarea proiectului de construcție/reconstrucție a sediului instituției, potrivit Planului Național de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului pentru anii 2018-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89 din 24.05.2018 (în partea a II, domeniul 4 de intervenție: Instituțiile de protecție a drepturilor omului, Acțiunea 1. "Asigurarea funcționalității Oficiului Avocatului Poporului conform Principiilor de la Paris" la subacțiunea 1.3 este prevăzută alocarea din contul mijloacelor bugetului de stat a **23500 mii lei** pentru "**Reconstrucția sediului Oficiului Avocatului Poporului conform cerințelor minime de securitate și sănătate a muncii**").

Sediul instituției este în stare degradabilă, atît pereții cît și acoperișul se deteriorează continuu. Angajații activează în condiții periculoase pentru viață și sănătate. Rezolvarea problemei sediului instituției prin alocarea resurselor financiare pentru consolidarea și reparația sediului este o problemă ce necesită o rezolvare cît mai urgentă.

În urma inspectării imobilului existent de către o comisie a Agenției de inspectare și restaurare a monumentelor (AIRM), membrii comisiei au confirmat faptul că imobilul din str. Sfatul Țării 16 or. Chișinău are statut de monument de arhitectură de importanță locală, înscris în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din mun. Chișinău, care este într-o situație de degradare avansată, cu probleme de rezistență, care pune în pericol viața personalului entității din acest spațiu.

Astfel AIRM atrage atenția tuturor factorilor de decizie din Republica Moldova de a susține financiar proiectul de consolidare și restaurare a monumentului de importanță locală din str. Sfatul Țării 16 or. Chișinău. Conform recomandărilor specialiștilor urmează elaborarea proiectului de reconstrucție a sediului, fortificarea și impermeabilizarea fundației, schimbarea acoperișului, elaborarea devizului de proiect pentru lucrările ce urmează a fi realizate, obținerea documentelor permissive de la organele specializate și alte lucrări conform recomandărilor specialiștilor.

Conform notelor prezentate pentru CBTM 2022-2024 Oficiul Avocatului Poporului solicită pentru anul bugetar 2022 alocarea sumei de 3500 mii lei pentru demararea procedurilor de reconstrucție a imobilului din str. Sfatul Țării 16.

Secretar general

Olga Vacarciuc

Contabil – șef

Olga Zarișniuc